Raadsvoorstel Besluitvormend

Zienswijze werkprogramma Holland Rijnland 2022-2026

aan:	de raad van de gemeente Teylingen
zaaknummer:	Z-22-263079
datum collegevergadering:	27 september 2022
datum raadsvergadering:	15 december 2022
agendapunt:	0
portefeuillehouder:	M. Volten
behandelend ambtenaar:	Jos Augustinus
e-mailadres:	j.augustinus@hltsamen.nl
telefoon:	14 0252

Wij stellen voor:

Als zienswijze aan het bestuur van Holland Rijnland volgens bijgevoegde brief te laten weten dat de raad instemt met het werkprogramma Holland Rijnland 2022-2026 maar hierbij de volgende kanttekeningen te plaatsen over:

1. *de financiële impact,*
2. *economie,*
3. *groen en blauw,*
4. *de relatie/dwarsverbanden met de uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek,*
5. *de toezegging aan Teylingen bij de vaststelling omgevingsagenda luchtvaart (hinder) en de*
6. *regionale samenwerking bezien vanuit het Teylingse raadsprogramma "Samen maken we Teylingen".*

Inleiding
In de bij de stukken ter inzage gelegde brief van 7 juli 2022 wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen op het werkprogramma Holland Rijnland 2022-2026 (hierna werkprogramma). Besluitvorming over het werkprogramma zal plaatsvinden in de vergadering van het algemeen bestuur van Holland Rijnland op 21 december 2022.

Die tijd kenmerkt zich door één constante: verandering. In de afgelopen jaren in het bijzonder blijkt dat dingen die we niet voor mogelijk hielden, wel degelijk mogelijk zijn. Er treden grote veranderingen op in onze sociale en economische structuur. Soms door omstandigheden die we zelf creëren, soms door gebeurtenissen buiten onze controle. Tijden van verandering vragen om een gezamenlijke visie en actie.

Om al deze uitdagingen het hoofd te bieden, bepaalden de dertien samenwerkende gemeenten gezamenlijk de contouren voor Holland Rijnland 2022–2026, neergelegd in het werkprogramma en diverse bijlagen, die inzicht geven in de reguliere taken, studies en uitvoeringstaken van Holland Rijnland.

De basis daarvoor zijn de door het algemeen bestuur vastgestelde strategische documenten (de Regionale Omgevingsagenda, Regionale Strategie Mobiliteit en de

Regionale Energiestrategie en gesprekken met het Algemeen en Dagelijks Bestuur en de colleges van burgemeesters en wethouders.

In het werkprogramma wordt onder andere een gebiedsgerichte aanpak geïntroduceerd. Daarnaast wordt de samenwerking voortgezet op uitvoeringstaken als de regiotaxi, de urgentiecommissie Woonruimteverdeling én het Regionaal Bureau Leerrecht. Verder blijven gemeenten gezamenlijk optrekken bij het formuleren van een kantoren- en bedrijventerreinenstrategie, de woonagenda en voert Holland Rijnland verkenningen uit op het terrein van onder meer transport over water en mobiliteitshubs.

Bestaand kader en context
Het werkprogramma laat naast de genoemde strategische documenten onder andere:

- de regionale ambities zien;
- de vertaling van de strategische documenten naar de uitvoering;
- de vaste uitvoeringstaken die bij Holland Rijnland zijn belegd: leerplicht, regiotaxi, urgentiecommissie, monitoring enz);
- de nieuwe gebiedsgerichte projectmatige aanpak (wisselende coalities) die moeten uitmonden in grotere investeringsprogramma's;
- de rol van de raden en de noodzaak voor tijdige en behapbare informatieverstrekking;
- de verschillende thema's (ruimte, mobiliteit, energie, groen en blauw, maatschappij, jeugdhulp, wonen economie) waarop we regionaal optrekken en waarom het belangrijk is om juist op deze onderwerpen gezamenlijk aan de slag te gaan;

De juridische basis voor dit werkprogramma is geborgd in de gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland. Raden en colleges zijn nauw betrokken bij de totstandkoming van dit nieuwe werkprogramma.

Beoogd effect
Een werkprogramma dat duidelijk en inzichtelijk maakt:

- waarop Holland Rijnland in de komende jaren inzet zal plegen voor de regio als geheel en voor de gemeenten en onze inwoners;
- waar uiteindelijk de prioriteiten komen te liggen;
- dat door een projectmatige aanpak investeringsprojecten in beeld worden gebracht en (gefaseerd) tot realisatie leiden;
- dat een gebiedsgerichte aanpak via wisselende coalities verder vorm en inhoud krijgt.

Argumenten
1.1 Regionale samenwerking is noodzakelijk om een aantal grote maatschappelijke opgaven aan te pakken en de rol en positie van Teylingen (zie raadsprogramma "Samen maken we Teylingen") te versterken. Het werkprogramma maakt daar een onderdeel vanuit.

1.2 Het werkprogramma 2022-2026 is een logische vervolgstap op de eerdergenoemde vastgesteld strategische documenten.

1.3 Het werkprogramma vormt samen met de begroting van Holland Rijnland het kader voor de werk- en activiteitenplanning van deze regionale organisatie.

1.4 Het werkprogramma vergroot de kansen voor cofinanciering vanuit Rijk, provincie en andere bestuurslagen;

In de zienswijze op ontwerpbegroting 2023 Holland Rijnland heeft de raad Teylingen hier ook nadrukkelijk aandacht voor gevraagd.

1.5 De raad wordt tijdig in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken over het werkprogramma waarmee het bestuurlijk werkgeverschap richting deze gemeenschappelijke regeling wordt versterkt en vroegtijdig de kaderstellende rol,

zowel inhoudelijk als financieel, kan worden gepakt (zie raadsprogramma "Samen maken we Teylingen").

1.6 Holland Rijnland geeft met het werkprogramma ook aan hoe taken en verantwoordelijkheden vertaald worden naar nog nader in te vullen aandachtspunten en concrete acties

1.7 *Het is noodzakelijk in ieder geval vier kanttekeningen extra onder de aandacht te brengen mede gelet op de inhoud van de recent vastgestelde raadsprogramma "Samen maken we Teylingen voor wat betreft de financiën, de vastgestelde uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek en* luchtvaart(hinder).

1.8 *Het werkprogramma gaat ook in op de regionale samenwerking zodat ook de Teylingse visie op dit punt uit het recent tot stand gebrachte Teylingse raadsprogramma "Samen maken we Teylingen" in hoofdlijnen kenbaar kan worden gemaakt in deze zienswijzeprocedure.*

Kanttekeningen

1. Financiële impact

Ondanks dat dit voorstel direct geen financiële consequenties heeft willen wij de raad er bewust van maken, dat het werkprogramma financiële gevolgen met zich mee kan brengen. De gemeentelijke begrotingen van vele gemeenten staan meerjarig onder druk. En financiële gevolgen die voortvloeien met de uitvoering van het werkprogramma zal het sluitend maken van de gemeentebegroting lastiger maken en meer onder druk zetten. Het Regionaal Investeringsfonds (RIF) loopt nog tot en met 2024. Destijds was sprake van heel concrete projecten waarvoor financiering beschikbaar werd gesteld. Zo ver zijn wij nu nog niet. Wanneer een eventueel nieuwe RIF extra lasten met zich meebrengt, dan wordt dit aan de raad voorgelegd.

Voor de realisatie van de ambities uit het werkprogramma zijn extra investeringen nodig. Er zijn nauwelijks mogelijkheden voor cofinanciering vanuit de provincie Zuid-Holland en op dit moment beschikt de regio Holland Rijnland over relatief weinig middelen. Het vinden van nieuwe financieringsvormen is van groot belang. Met het oog op de gemeentefinanciën, vraagt dit veel van gemeenten. De organisatie Holland Rijnland kan de gemeenten ondersteunen bij het ontwikkelen van deze nieuwe financiële instrumenten. Daarbij is van belang dat er eerst uitgewerkte projecten moeten zijn en daarna de financiering erbij gezocht wordt ("project zoekt geld en niet geld zoekt project").

Daarnaast wijzen wij op de Teylingse zienswijze bij de ontwerpbegroting 2023 waarin wij gewezen hebben op het belang voortdurend alert te blijven op subsidiemogelijkheden van derden (rijk, Europa ed.) Het risico bestaat dat bij het onvoldoende/niet beschikbaar stellen van financiële middelen voor de projecten, Holland Rijnland zich noodgedwongen moet ontwikkelen naar een beheersorganisatie (voor een beperkt aantal taken) in plaats van een beheersorganisatie en strategische beleids/platform/lobby ontwikkelorganisatie. Dat laatste onderdeel komt dan terug naar gemeenten of cluster van gemeenten. Vraag in de laatste situatie is of wij dat in voldoende mate vorm, kracht en inhoud kunnen geven. Dat kost natuurlijk ook geld/personele inzet.

2. Economie

Het opstellen economisch profiel lijkt een logische stap gezien de opgave die voorliggen vanuit de strategische agenda en de uitvoeringsagenda Duin & Bollenstreek. Maar zien hier nog graag een verdere uitwerking van op welk niveau dit uitgewerkt gaat worden of dit toegevoegde waarde heeft, denkende aan de schalen Holland Rijnland, subregio's en/of thematisch zoals bioscience. Er is nadere duiding nodig op toevoegen van 20.000 nieuwe banen in de Rijn- en Veenstreek en Duin- & Bollenstreek, welke verhoudingen worden hier aangehouden? De acties in de bijlage onder het thema economie komen niet terug in de tabel op pagina 28 in het concept werkprogramma, hier graag nadere duiding.

3. Blauw en Groen

Op pagina 9 wordt er onder het kopje ambitie gesproken over het waken van de waardevolle landschappen, graag duiding over wat er bedoeld wordt met waken. Zijn hier activiteiten aan verbonden? In de bijlage is onder het thema ruimte actie 7 benoemd (landschapsstrategie), waarom valt deze niet (ook)onder het thema groen? In de bijlage onder actie 10, worden projecten benoemd onder het huidige programma, geen projecten die in voorbereiding zijn. Wat is hier de reden voor? Onduidelijk blijft de rol van Holland Rijnland bij acties op pagina 28, projecten uitvoering Hollandse Duinen aangezien de verschillende sub regio's hier al een rol in hebben.

4. Uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek

Hierin staan verschillende activiteiten (o.a. ruimtelijke mobiliteitsstudie, positionpaper MIRT, woonvisie ed.) en topprioriteiten (6) benoemd die op de schaal van de Duin- en Bollenstreek geschieden maar onder andere bedoeld zijn bedoeld om lobby, besluitvorming en uitvoering op de schaal van Holland-Rijnland, met buurgemeenten, de provincie(s) en het Rijk te vergemakkelijken. Afstemming op streekniveau vervult daarmee een 'voorportaalfunctie' ten opzichte van de andere schalen. In het werkprogramma ontbreekt een vermelding/relatie/verwijzing naar onze vastgestelde uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek en de daarin genoemde topprioriteiten. Er wordt in onvoldoende mate dwarsverbanden gelegd. Voorgesteld wordt hierover een opmerking te maken in de zienswijze. Onze uitvoeringsagenda dient ook een plek te krijgen op de schaal van Holland Rijnland.

5. Toezegging Teylingen vaststelling omgevingsagenda luchtvaart (hinder)

De raad Teylingen heeft bij de wensen en bedenkingen bij de Regionale omgevingsagenda (ROA) het volgende samengevat aangegeven: "*Voor behoud van een gezonde balans tussen woonbehoefte, bedrijvigheid en leefbaarheid is een verdere groei van Schiphol ongewenst".*

Bij de beantwoording van wensen en bedenkingen bij de vaststelling van de omgevingsagenda over het onderdeel luchtvaart(hinder) is door HR het volgende toegezegd *"We doen geen uitspraken over de eventuele groei van Schiphol in de ROA. We zullen het onderdeel luchtvaart(hinder) een prominente rol gaan geven in het Uitvoeringsprogramma (*nu werkprogramma genoemd*)".* De vertaling van deze toezegging is niet terug te vinden in het voorliggende werkprogramma.

6. Regionale samenwerking

De mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze vindt plaats kort na de gemeenteraadsverkiezingen van dit voorjaar. In de tussentijd is er een nieuw raadsprogramma "Samen maken wij Teylingen" tot stand gekomen. Daarin zijn een aantal onderwerpen benoemd over de regionale samenwerking.

Wij zetten in op het versterken van de regionale samenwerking. De regio is voor Teylingen belangrijk en veel lokale thema's zijn ingebed in regionaal beleid. Samenwerking met andere partijen aan dezelfde opgaven biedt de kans om efficiënter problemen aan te pakken. De raad moet daarom vroegtijdig de kaderstellende en controlerende rol in de regio, zowel inhoudelijk als financieel, kunnen pakken. Cruciaal daartoe, dienen dus de stukken tijdig te worden toegestuurd met als doel dat de raad voorafgaand aan de regionale vergadering de kaderstellende rol goed kan vervullen. Voor wat het werkprogramma betreft voldoet u hier ook aan.

Door op de verschillende niveaus, lokaal regionaal, of zelfs landelijk samen op te trekken ontstaat er ruimte. Wij denken hierbij aan samenwerking met provincies, buurgemeenten, de Veiligheidsregio, VNG, Leidse regio of bijvoorbeeld de MRA. Daarnaast ligt de uitvoering van veel opgaven bij gemeenschappelijke regelingen en/of verbonden partijen zoals mobiliteit of de inzet van gelden voor de jeugdzorg.

Onze raad wil tijdig geïnformeerd worden door samenwerkingsverbanden, waardoor vroegtijdige controle en kaderstelling te realiseren is. Zo kan de raad tijdig sturen op het beleid en de uitvoering van de gemeenschappelijke regelingen.

We verstevigen ons accounthouderschap van verbonden partijen, door aan het begin de doelen te benoemen en de daarbij behorende financiën.

Financiële consequenties
Dit voorstel heeft geen directe financiële consequenties (zie verder onder kanttekeningen).

Aanpak, uitvoering en participatie
Na besluitvorming in de raad wordt het raadsbesluit toegezonden aan Holland Rijnland.

Duurzaamheid
In het werkprogramma staan de ambities voor een klimaat neutrale regio, de energietransitie en de regionale energie strategie. Er wordt ingezet op: energiebesparing, duurzame mobiliteit, duurzame warmtebronnen en de opwek van duurzame elektriciteit. Daarnaast zijn investeringen in de energie-infrastructuur nodig. In het project Zon op Dak onderzoeken bedrijven en gemeenten de mogelijkheden om zonne-energie op te wekken op grote daken. Ook wordt ingezet op uitbreiding van het netwerk van laadpalen voor elektrische auto's.

Hillegom-Lisse-Teylingen
Iedere gemeenteraad krijgt de gelegenheid zienswijzen in te dienen over het werkprogramma 2022-2026. Aan de gemeenteraden van Hillegom, Lisse en Teylingen wordt een nagenoeg gelijkluidend voorstel voorgelegd. In Teylingen is sprake van een extra kanttekening over luchtvaart(hinder) in relatie tot de Regionale omgevingsagenda ROA).

Urgentie
De zienswijze kan worden ingediend tot uiterlijk 14 november 2022. De raadsvergadering is op 15 december 2022, na de termijn die Holland Rijnland aangeeft. Daarom zal een voorlopige zienswijze worden ingediend voor 14 november 2022 en de definitieve zienswijze zenden wij na (na 15 december). De mondelinge inbreng loopt via onze Teylingse AB-vertegenwoordigers tijdens de AB vergadering van 21 december 2022 waarin de definitieve besluitvorming plaatsvindt over het werkprogramma.

Evaluatie
Niet van toepassing.

Bijlagen en achtergrondinformatie
Bijlage 1: Brief 7 juli 2022 raad Teylingen werkprogramma HR 2022-2026
Bijlage 2: Concept werkprogramma HR2022-2026 Holland Rijnland versie zienswijze
Bijlage 3: Concept werkprogramma HR 2022-2026
Bijlage 4: Regionale omgevingsagenda
Bijlage 5: Regionale strategie mobiliteit
Bijlage 6: RES
Bijlage 7: Concept-raadvoorstel zienswijze HR werkprogramma HR 2022-2026
Bijlage 8: Conceptbrief zienswijze Teylingen werkprogramma HR 2022-2026
Bijlage 9: Uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek
Bijlage 10: Beantwoording wensen en bedenkingen ROA

het college van burgemeester en wethouders,

Jeroen F.A. Tomassen	Carla G.J. Breuer
secretaris	burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Teylingen,

gelezen het voorstel van het college van 27 september 2022 met als onderwerp (T) Zienswijze werkprogramma Holland Rijnland 2022-2026

gelet op de behandeling in de raadscommissie- en raadsvergadering,

gelet op de Wet gemeenschappelijke regeling en artikel 6 van de Gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland,

besluit:

Als zienswijze aan het bestuur van Holland Rijnland volgens bijgevoegde brief te laten weten dat de raad instemt met het werkprogramma Holland Rijnland 2022-2026 maar hierbij de volgende kanttekeningen te plaatsen over:

1. de financiële impact,
2. economie,
3. groen en blauw,
4. de relatie/dwarsverbanden met de uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek,
5. de toezegging aan Teylingen bij de vaststelling omgevingsagenda luchtvaart (hinder) en de
6. regionale samenwerking bezien vanuit het Teylingse raadsprogramma “Samen maken we Teylingen”.

Aldus besloten in de raadsvergadering van ntb Jos

Robert van Dijk	Carla G.J. Breuer
griffier	voorzitter